

Водночас важливо розуміти, що Інтернет-технології позитивно впливають на інформаційні потоки у сфері менеджменту за умов належної інфраструктури.

IV. ВИСНОВКИ. На сьогодні стає очевидною домінуюча роль новітніх інформаційних технологій, їхнього розвитку, постійного вдосконалення та адаптації до зовнішніх і внутрішніх змін та впливів з метою забезпечення конкурентної спроможності та економічної стабільності підприємств.

Застосування сучасних комп'ютерних інформаційних технологій забезпечує надійних апарат формування стратегічного мислення менеджерів та його ефективної реалізації в процесі розбудови економіки.

Інформаційні технології відіграють в управлінні бізнесом роль більш значну, ніж роль звичайного каналу стратегічної інформації. Вони готують основу для нових видів стратегії, створюючи зовсім нові джерела конкурентної переваги і сприяючи численним нововведенням у сфері продуктів і послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Носенко В. В., Калина Ю. О. Дослідження новітніх інформаційних технологій у системі маркетингу / В. В. Носенко, Ю. О. Калина // Актуальні проблеми економіки – 2008. – № 10(88). – С. 158–162.
2. Нос І. М., Кулешко О. А., Керницька М. І. Правові аспекти використання інформаційних технологій у бізнесі / І. М. Нос, О. А. Кулешко, М. І. Керницька // Актуальні проблеми економіки – 2008. – № 10(88). – С. 149–157.
3. Купр'як Т. П. Теоритичні основи формування інформаційних процесів у системі менеджменту якості / Т. П. Купр'як // Актуальні проблеми економіки – 2008. – № 6(8). – С. 249–256.
4. Ганущак-Єфіменко Л. М. Інформаційне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємств, об'єднаних і кластер / Л. М. Ганущак-Єфіменко // Актуальні проблеми економіки – 2009. – № 10(100). – С. 161–165.
5. Левицька Т. В., Камець О. М., Живко В. В. Особливості використання сучасних інформаційних технологій і платіжних пластикових карток у банківській системі / Т. В. Левицька, О. М. Камець, В. В. Живко // Актуальні проблеми економіки – 2009. – № 10(100). – С. 233–238.
6. http://www.niur.gov.ua/ukr/publishing/panorama1~2_2000/14_si.htm

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Гелета О.П.

Науковий керівник: Киш Л.М., к.е.н., доцент

***Анотація.** Доповідь містить основні аспекти інформаційної безпеки України в сучасних умовах, вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на інформаційну безпеку, принципи та причини виникнення інформаційної системи, методи запобігання загроз інформаційної безпеки.*

***Ключові слова:** національна безпека, інформаційна безпека, інформаційний суверенітет, Доктрина інформаційної безпеки України, спеціальні інформаційні операції, інформаційний тероризм, комп'ютерні злочини.*

I. Вступ. Сучасний етап розвитку цивілізації характеризується зростанням ролі інформаційної сфери, що включає сукупність інформації (інформаційних ресурсів), інформаційної інфраструктури, суб'єктів інформаційної діяльності, які здійснюють виготовлення, збирання, формування, поширення, використання інформації, та правової й організаційної системи, здійснюють регулювання суспільних інформаційних відносин.

Гарантування національної безпеки є одним з найважливіших завдань держави. З часом поняття «національна безпека», форми та методи її забезпечення змінюються. Бурхливий розвиток інформаційних технологій наприкінці ХХ ст. також призвів до зростання відносної важливості окремих аспектів національної безпеки. Внаслідок інформаційної революції основною цінністю для суспільства взагалі й окремої людини зокрема поступово стають інформаційні ресурси.

В нинішній час визначився ряд великих досліджень про роль і місце інформації у забезпеченні національних інтересів суспільства і держави в різноманітних областях їхньої діяльності. У цьому зв'язку, інформація стала вважатися стратегічним національним ресурсом, одним з основних багатств держави [2].

II. Постановка завдання. Основною метою статті є дослідження впливу факторів для створення сприятливих умов для оптимального функціонування і розвитку інформаційного суспільства. Дослідження спрямовані на систематизацію питань, які поєднані в проблему забезпечення інформаційної безпеки країни, на визначення методів та засобів захисту життєво важливих інтересів особистості, суспільства, держави в інформаційній сфері, на створення засад для формування державної політики інформаційної безпеки, розвитку інформаційного простору країни.

III. Результати. Питання забезпечення інформаційної безпеки сьогодні для України стоять на одному рівні із захистом суверенітету і територіальної цілісності, забезпеченням її економічної безпеки.

Інформаційний простір – середовище, де здійснюється формування, збір, зберігання та розповсюдження інформації. Інформаційний простір України – це інформаційний простір, на який розповсюджується юрисдикція України.

Інформаційна безпека – стан захищеності інформаційного простору, який забезпечує формування та розвиток цього простору в інтересах особистості, суспільства та держави. Загрози інформаційній безпеці – фактор або їх сукупність, що створюють небезпеку функціонуванню та розвитку інформаційного простору, інтересам особистості, суспільства, держави. Захист інформації – сукупність засобів, методів, організаційних заходів щодо попередження можливих випадкових або навмисних впливів природного чи штучного характеру, наслідком яких може бути нанесення збитків чи шкоди власникам інформації або її користувачам, інформаційному простору. Суттю захисту інформації є її доступність при збереженні цілісності інформації та гарантованій конфіденційності [3].

До основних задач забезпечення інформаційної безпеки належать:

- виявлення, оцінка та прогнозування джерел загроз інформаційній безпеці;
- розробка державної політики забезпечення інформаційної безпеки та комплексу заходів і механізмів її реалізації;
- створення нормативно-правових засад забезпечення інформаційної безпеки, координація діяльності органів державної влади та управління, установ та підприємств по реалізації політики інформаційної безпеки;
- розвиток системи забезпечення інформаційної безпеки, вдосконалення її організації, форм, методів і засобів запобігання загрозам інформаційній безпеці та ліквідації наслідків її порушення;
- забезпечення участі України в процесах створення і використання глобальних інформаційних мереж та систем [3].

Тривалий час методи захисту інформації розробляли лише державні органи, а їх впровадження розглядалось як виключне право тієї чи іншої держави. Однак в останні роки з розвитком комерційної та підприємницької діяльності збільшилась кількість спроб несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації, а проблеми її захисту стали у центрі уваги багатьох учених та фахівців різних країн.

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України гарантуються і забезпечуються Конституцією України, Законом України "Про Інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України", Законами України "Про інформацію", тощо.

У п. 2.8. Стратегії національної безпеки, присвяченому стану інформаційної безпеки в нашій державі, зазначено: посилюється негативний зовнішній вплив на інформаційний простір України, що загрожує розмиванням суспільних цінностей і національної ідентичності; недостатніми залишаються обсяги вироблення конкурентоспроможного національного інформаційного продукту; наближається до критичного стан безпеки інформаційно-комп'ютерних систем у галузі державного управління, фінансової і банківської сфери, енергетики, транспорту, внутрішніх та міжнародних комунікацій тощо [7].

Розрізняють внутрішні та зовнішні джерела інформаційної безпеки. Під внутрішніми джерелами розуміють відсутність історичного, політичного та соціального досвіду життя у правовій державі, що торкається процесу практичної реалізації конституційних прав та свобод громадян, в тому числі в інформаційній сфері. До зовнішніх джерел належать діяльність іноземних політичних, військових, економічних та розвідувальних структур в інформаційній сфері; політика домінування деяких країн в інформаційній сфері; діяльність міжнародних терористичних груп; розробка концепцій інформаційних війн будь-якими структурами; культурна експансія у відношенні до конкретної країни [5].

В середньому, в світі прийнято витрати на інформаційну безпеку вимірювати залежно від загальних витрат на ІТ. Зазвичай вони складають близько 15%, але в Україні і Росії ця цифра складає, в середньому 1%. По структурі витрат на інформаційну безпеку більше всього передбачений бюджет в банківському секторі і телекомунікаційних системах. Тут витрачають, приблизно від 5 до 10%. Другий сектор - це державні і виробничі підприємства. Фінансування інформаційної безпеки - не більше 1%. Третій сектор - це роздрібні підприємства, від 1 до 2%. За минулий рік, мінімальна сума на інформаційну безпеку в Україні склала 10 тис. доларів, це було підприємство державного виробничого сектора, а максимальна - 10 млн доларів, підприємство банківського сектора [6].

Для розуміння реальних та потенційних загроз інформаційному простору України необхідно дати визначення інформаційній операції, акти зовнішньої інформаційної агресії, інформаційного тероризму та комп'ютерна злочинність.

Спеціальні інформаційні операції (CIO) – це сплановані дії, спрямовані на ворожу, дружню або нейтральну аудиторію шляхом впливу на її свідомість і поведінку за допомогою використання певним чином організованої інформації та інформаційних технологій для досягнення певної мети. Акти зовнішньої інформаційної агресії (АЗА) – легальні та/або протиправні акції, реалізація яких може мати негативний вплив на безпеку інформаційного простору держави. Інформаційний тероризм – небезпечні діяння з інформаційного впливу на соціальні групи осіб, державні органи влади і управління, пов'язані з розповсюдженням інформації, яка містить погрози переслідуванням, розправою, вбивствами, а також викривлення об'єктивної інформації. Комп'ютерні злочини – протиправні діяння, у сфері використання електронних обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем та комп'ютерних мереж, за які передбачена відповідальність чинним Кримінальним кодексом України.

Важливим для інформаційної безпеки держави є досягнення стану її захищеності, тобто створення і підтримка відповідних інженерно-технічних потужностей та інформаційної організації, що відповідають

реальним і потенційним загрозам, а також демографічному й економічному становищу країни. Інформаційна безпека є невід'ємною складовою кожної зі сфер забезпечення національної безпеки. Водночас інформаційна безпека є важливою самостійною сферою забезпечення національної безпеки [4].

Доктрина інформаційної безпеки України проголошує офіційні погляди на мету, завдання, принципи та основні напрями забезпечення інформаційної безпеки держави.

Забезпечення інформаційної безпеки України ґрунтується на принципах, зокрема: свободи створення, збирання, зберігання, використання та поширення інформації; забезпечення достовірності, повноти та неупередженості інформації; обмеження доступу до інформації виключно на підставі закону; пріоритетності національного інформаційного продукту.

IV. Висновки. Інформаційна безпека відіграє суттєву роль в забезпеченні життєво важливих інтересів будь-якої країни. Метою забезпечення інформаційної безпеки в Україні є створення розгалуженого та захищеного інформаційного простору, захист національних інтересів України в умовах формування світових інформаційних мереж, захист економічного потенціалу держави від незаконного використання інформаційних ресурсів, реалізація прав громадян, установ та держави на отримання, поширення та використання інформації.

Підводячи підсумок, можна стверджувати, що інформаційна безпека передбачає можливість безперешкодної реалізації суспільством і окремими його членами своїх конституційних прав, пов'язаних з можливістю вільного одержання, створення й розповсюдження інформації. Поняття інформаційної безпеки держави слід також розглядати у контексті забезпечення безпечних умов існування інформаційних технологій, які включають питання захисту інформації, як такої інформаційної інфраструктури держави, інформаційного ринку та створення безпечних умов існування і розвитку інформаційних процесів.

Першочергові заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки України повинні включати: правове забезпечення інформаційної безпеки, а також механізмів їх введення в дію; науково-технічне забезпечення інформаційної безпеки України; розробку і створення організаційної структури системи інформаційної безпеки України; створення вітчизняної системи сертифікації технічних і програмних засобів інформатизації на відповідність вимогам інформаційної безпеки (організаційне забезпечення); забезпечення реальних потреб системи інформаційної безпеки в кадрах, матеріально-технічних і фінансових коштах (ресурсне забезпечення).

Література

1. Кириленко М.Л. Формування інформаційного простору у сучасних умовах // Інвестиції : практика та досвід. - 2007. - № 16. - С. 40-43.
2. <http://ua.textreferat.com/referat-7471-1.html>
3. <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2463>
4. <http://www.crime-research.ru/library/Shamray.htm>
5. <http://www.rbc.ua/ukr/newsline/show/>
6. <http://www.viche.info/journal/598/>

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ

Грох Н. В.

Науковий керівник: Матвієнко О. Л., асистент

У статті розглядаються й аналізуються основні характеристики, переваги та недоліки дистанційної освіти, а також прогнозуються перспективи її розвитку в сучасній Україні.

Ключові слова: Інтернет, дистанційне навчання, інформаційні технології, форма навчання.

Вступ. Початок XXI століття характеризується такими тенденціями в світі, як інформатизація, глобалізація, перехід до інформаційного суспільства тощо. Ці тенденції не минули жодної сфери суспільного життя і зробили свій важливий внесок в його подальший розвиток. Головним чином це стосується сфери освіти, тому що з поширенням інформатизації, якісним удосконаленням інформаційно-комунікаційних технологій освітяни всього світу почали широко і активно впроваджувати ці технології в навчання. І вже на самому початку використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні стало зрозуміло, що це може стати шляхом до вирішення багатьох проблем в галузі освіти та її підняття на новий якісний рівень.

Перед нашою державою стоїть важливе завдання інтегрувати свою систему вищої освіти в сучасний освітній простір, який передбачає дистанційну форму навчання. У наказі міністра освіти і науки України від 20 грудня 2000 р., яким затверджується «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» поняття дистанційна освіта визначається як форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання[2].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження розвитку дистанційної освіти в Україні, вивчення основних її характеристик і рис, проблем впровадження та перспектив розвитку.